

Please check whether you have the right question paper.

- N.B.:**
- 1) **Working notes** should form **part of your answer**.
 - 2) Proper **presentation** and **neatness** is **essential**.
 - 3) Use of **simple calculator** is **allowed**.

1. a) Fill in the blanks from given option. (Any Ten) : (10)

- 1) Income earned from activities other than normal business is _____.
- 2) Redemption of Preference Shares is considered as Cash Flow from _____ Activity.
- 3) In _____ statement Net Sales is considered equal to 100.
- 4) MVAT payable is a _____.
- 5) Positive working capital is excess of current assets over _____.
- 6) Computer software is a _____ fixed asset.
- 7) Margin of safety is _____ to net current assets to get working capital.
- 8) Net Profit Ratio is an indicator of _____.
- 9) Dividend paid should be shown as cash flow from _____ Activities.
- 10) Carriage outward is _____ expense.
- 11) Stock is considered as _____ current asset.
- 12) Shareholders' Fund is equal to paid up capital plus _____.

b) State whether the following statements are true or false (Any Ten) : (10)

- 1) Window dressing is a type of fraud.
- 2) Misappropriation of goods is generally done by the shareholders.
- 3) Audit Programme should be written.
- 4) A voucher decided the authenticity of the transaction
- 5) Test checking is checking of all the books of original entry
- 6) Working papers are the property of the Auditor.
- 7) Vouching is the essence of auditing.
- 8) Teeming & Lading is a type of fraud.
- 9) An error of principle will affect the trial balance.
- 10) Audited accounts are free from errors and frauds.
- 11) Test checking is checking of all the books of original entry.
- 12) Verification protects against misuse of assets.

2. The Balance Sheets of M/s Desai Ltd are as follows : (15)

Balance Sheets

Liabilities	2017	2018	Assets	2017	2018
Equity Share Capital	3,00,000	4,00,000	Goodwill	1,15,000	90,000
8% Redeemable Preference Share Capital	1,50,000	1,00,000	Land & Building	2,00,000	1,70,000
General Reserve	40,000	70,000	Machinery	80,000	2,00,000
Profit & Loss	30,000	48,000	Stock	77,000	1,09,000
Sundry Creditors	55,000	83,000	Sundry Debtors	1,60,000	2,00,000
Bills Payable	20,000	16,000	Bills Receivable	20,000	30,000
Provision for Income Tax	40,000	50,000	Cash at Bank	10,000	8,000
Proposed Dividend	42,000	50,000	Cash in Hand	15,000	10,000
Total	6,77,000	8,17,000	Total	6,77,000	8,17,000

Additional Information :

1. Depreciation of ₹ 10,000 and ₹ 20,000 have been charged on Machinery and Land & Building respectively.
2. An Interim Dividend of ₹ 20,000 has been paid in 2018.
3. ₹ 35,000 Income Tax was paid during the year 2018.

You are required to prepare Cash Flow Statement for the year ended 2018 in accordance with AS-3, using Indirect Method.

OR

2. A factory produces 32,000 units during the year and sells them for ₹ 50/- per unit. Cost structure of a product is as follows : (15)

Raw Materials	60%
Labour	15%
Overheads	<u>10%</u>
	85%
Profit	<u>15%</u>
Selling Price	<u>100%</u>

The following additional information is available :

1. The activities of purchasing, producing and selling occur evenly throughout the year.
2. Debtors get 2 months credit.
3. Creditors allow 1 & ½ months credit.
4. Time lag in payment of wages and overheads is ½ month.
5. Cash and Bank balance is to be maintained at 10% of the working capital.
6. Raw materials equivalent to 1 month's supply are stored in godown.
7. The production process takes 1 month.
8. Finished goods equal to three month's production are carried in stock.
9. Debtors are valued at selling price.

You are required to prepare a statement of working capital requirements of the factory.

3. Following is the Balance Sheet of Sun Ltd. as on 31st March, 2018 : (15)

Balance Sheets as on 31st March, 2018

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital	2,00,000	Machinery	5,92,000
10% Preference Share Capital	3,60,000	Investment	2,24,000
General Reserve	1,40,000	Stock in Trade	2,02,000
15% Debenture	2,40,000	Bills Receivable	40,000
Trade payable	2,44,000	Debtors	98,000
Bank Overdraft	40,000	Cash and Bank	76,000
Provision for Tax	36,000	Profit & Loss (Dr. Bal)	28,000
	12,60,000		12,60,000

Sales for the year is ₹14,00,000; Gross Profit Rate – 25% and Opening Stock is ₹2,18,000. Profit before Tax for the year ending is ₹4,20,000

From the above statement, you are required to calculate the following ratios :

- 1) Current Ratio.
- 2) Acid Test Ratio.
- 3) Stock Turnover Ratio.
- 4) Return on Capital Employed.
- 5) Debt Equity Ratio.

Note : Vertical Income Statement and Balance Sheet need not be prepared.

OR

3. Following is the Balance Sheets as on 31st December 2016, 2017 and 2018 : (15)

Liabilities	2016	2017	2018	Assets	2016	2017	2018
Share Capital	4,00,000	3,40,000	3,00,000	Fixed Assets	4,00,000	3,60,000	2,80,000
General Reserve	1,00,000	1,00,000	1,00,000	Stock	1,60,000	1,50,000	1,35,000
Secured Loan	60,000	60,000	50,000	Debtors	2,00,000	1,60,000	1,40,000
Unsecured Loan	1,60,000	1,80,000	1,40,000	Loans and Advances	1,00,000	80,000	60,000
Creditors	1,60,000	90,000	45,000	Cash & Bank	20,000	20,000	20,000
Total	8,80,000	7,70,000	6,35,000	Total	8,80,000	7,70,000	6,35,000

From the above information workout the Trend percentages.

4. a) What is an Error? What are the different types of Errors? (07)
 b) What are the contents of Audit Working Papers? (08)

OR

4. How would you vouch the following : (15)
 a) Cash Sales
 b) Interest received on Investment
 c) Advertisement

5. a) What are the Objectives of Auditing? (07)
b) What are the Qualities of an Auditor? (08)

OR

5. How would you verify the following : (15)
a) Secured Loans
b) Inventory
c) Accounts Payable

6. a) What is a Ratio? What are the objectives of Ratio Analysis? (10)
b) What are the different types of Misappropriation or embezzlement of Cash? (10)

OR

6. a) Write Short Notes on (Any Two) : (10)
1. Comparative Financial Statement
2. Capital Gearing Ratio
3. Cash from Investing Activities

- b) Write Short Notes on (Any Two) : (10)
1. Audit Working Papers
2. Routine Checking
3. Objectives of Internal Control

(सुधारीत अभ्यासक्रम – नविन आकृतीबंध)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
 २) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
 ३) साधे गणकयंत्र वापरावे.

१. अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणतेही दहा) :

(१०)

- १) सामान्य व्यापाराव्यतिरिक्त अन्य उत्पन्नास ----- म्हणतात.
- २) अग्रहक्क भागांची परतफेड हा ----- क्रियेतील रोख प्रवाह मानला जातो.
- ३) ----- पत्रकात निव्वळ विक्री १०० मानली जाते.
- ४) MVAT देय ----- आहे.
- ५) सकारात्मक खेळते भांडवल जेव्हा चालू मालमत्ता ----- पेक्षा अधिक असते.
- ६) संगणक सॉफ्टवेअर ----- स्थिर मालमत्ता आहे.
- ७) खेळते भांडवल काढताना सुरक्षा तरतूद ही निव्वळ चालू मालमत्तेमध्ये ----- करतात.
- ८) निव्वळ नफा ----- दर्शवतो.
- ९) वाटलेला लाभांश ----- क्रियेतील रोख प्रवाह आहे.
- १०) विक्री वाहतूक खर्च हा ----- खर्च आहे.
- ११) मालसाठा हा ----- चालू मालमत्ता आहे.
- १२) भाग भांडवल + ----- = भागधारक निधी.

ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही दहा) :

(१०)

- १) गवाक्ष प्रसाधन हा फसवणुकीचा (Fraud) प्रकार आहे.
- २) मालसाठ्याचा गैरव्यवहार हा शक्यतो भागधारक करतात.
- ३) हिशेबतपासणीचा कार्यक्रम हा लेखी असावा.
- ४) वाउचर व्यवहाराची सत्यता पटवते.
- ५) चाचणी तपासणी म्हणजे सर्व मूळ नोंदीची पुस्तके तपासणे होय.
- ६) कार्यरत कागद (Working Papers) ही हिशेबतपासणीसाठी मालमत्ता आहे.
- ७) प्रमाणन हे हिशेबतपासणीचे सार आहे.
- ८) टीमिंग आणि लॅंडिंग (Teeming & Landing) हा फसवणुकीचा (Fraud) एक प्रकार आहे.
- ९) तात्त्विक चुकांमुळे तेरीज (Trial Balance) जुळणार नाही.
- १०) हिशेबतपासणी झालेली खाती चुका किंवा फसवणूकीपासून मुक्त असतात.
- ११) चाचणी तपासणी म्हणजे सर्व मूळ नोंदीची पुस्तके तपासणे होय.
- १२) सत्यापनामुळे मालमत्तेच्या गैरवापरापासून संरक्षण मिळते.

२. देसाई लिमिटेडचे ताळेबंद खालीलप्रमाणे :

(१५)

ताळेबंद

देयता	२०१७	२०१८	मालमत्ता	२०१७	२०१८
सामान्य भाग भांडवल	३,००,०००	४,००,०००	नावलौकिक	१,१५,०००	९०,०००
८% अग्रहक्क भाग भांडवल	१,५०,०००	१,००,०००	जमिन व इमारत	२,००,०००	१,७०,०००
साधारण निधी	४०,०००	७०,०००	संयंत्र	८०,०००	२,००,०००
नफा-तोटा खाते	३०,०००	४८,०००	मालसाठा	७७,०००	१,०९,०००
विविध धनको	५५,०००	८३,०००	विविध ऋणको	१,६०,०००	२,००,०००
देणी हुंड्या	२०,०००	१६,०००	येणे हुंड्या	२०,०००	३०,०००
आयकर तरतूद	४०,०००	५०,०००	बँक	१०,०००	८,०००
प्रस्तावित लाभांश	४२,०००	५०,०००	रोख	१५,०००	१०,०००
एकूण	६,७७,०००	८,१७,०००	एकूण	६,७७,०००	८,१७,०००

अधिक माहिती :

- संयंत्र आणि जमिन व इमारतीवर अनुक्रमे ₹१०,००० आणि ₹२०,००० घसारा आहे.
 - २०१८ मध्ये अंतरिम लाभांश ₹२०,००० वाटला.
 - २०१८ मध्ये आयकर ₹३५,००० भरला.
- २०१८ साठी ए.एस.-३ प्रमाणे (अप्रत्यक्ष पध्दतीने) रोख प्रवाह पत्रक तयार करा.

किंवा

२. एक कारखाना प्रतिवर्ष ३२,००० नग उत्पादन व विक्री करतो. विक्री प्रति नग ₹५०/- परिव्यय पत्रक खालीलप्रमाणे :

कच्चा मालसाठा	६०%
मजूरी	१५%
उपरी परिव्यय	१०%
	८५%
नफा	१५%
विक्री मूल्य	१००%

अधिक माहिती खालीलप्रमाणे :

- खरेदी, उत्पादन व विक्री वर्षभर समप्रमाणात असेल.
 - ऋणको २ महिन्यांच्या उधारीवर.
 - धनको १/२ महिन्यांची उधारी देतात.
 - मजूरी व उपरी परिव्यय १/२ महिन्यांच्या अंतराने दिला जातो.
 - रोख रक्कम खेळत्या भांडवलाच्या १०% ठेवणे.
 - कच्चा मालसाठा १ महिन्याचा आहे.
 - माल प्रक्रियेचा कालावधी १ महिना आहे.
 - तयार मालसाठा ३ महिन्याचा आहे.
 - ऋणको विक्रीवर काढावे.
- कारखान्याचे खेळते भांडवल पत्रक तयार करा.

३. खालील सन लिमिटेडचा ३१ मार्च, २०१८ चा ताळेबंद काढा :

(१५)

३१ मार्च, २०१८ चा ताळेबंद

देयता	₹	मालमत्ता	₹
सामान्य भाग भांडवल	२,००,०००	संयंत्र	५,९२,०००
१०% अग्रहक्क भाग भांडवल	३,६०,०००	गुंतवणूक	२,२४,०००
साधारण निधी	१,४०,०००	मालसाठा	२,०२,०००
१५% कर्ज रोखे	२,४०,०००	येणे हुंड्या	४०,०००
देय	२,४४,०००	ऋणको	९८,०००
बँक अधिकर्ष	४०,०००	रोख आणि बँक	७६,०००
आयकर तरतूद	३६,०००	नफा-तोटा खाते	२८,०००
एकूण	१२,६०,०००	एकूण	१२,६०,०००

वर्षभरातील विक्री ₹१४,००,०००; ढोबळ नफ्याचे प्रमाण २५% आरंभीचा मालसाठा ₹२,१८,०००.

करपूर्व निव्वळ नफा ₹४,२०,०००

वरील माहितीनुसार खालील अनुपात काढा :

- १) चालू अनुपात.
- २) तरल अनुपात.
- ३) मालसाठा उलाढाल अनुपात.
- ४) एकूण भांडवलावरील परतावा.
- ५) कर्ज भांडवल अनुपात.

सूचना : उभ्या प्रारुपातील पत्रक अपेक्षित नाही.

किंवा

३. खालील ३१ डिसेंबर, २०१६, २०१७ आणि २०१८ चा ताळेबंद आहे :

(१५)

देयता	२०१६	२०१७	२०१८	मालसाठा	२०१६	२०१७	२०१८
भाग भांडवल	४,००,०००	३,४०,०००	३,००,०००	स्थिर मालमत्ता	४,००,०००	३,६०,०००	२,८०,०००
साधारण निधी	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००	मालसाठा	१,६०,०००	१,५०,०००	१,३५,०००
तारण कर्ज	६०,०००	६०,०००	५०,०००	ऋणको	२,००,०००	१,६०,०००	१,४०,०००
अतारण कर्ज	१,६०,०००	१,८०,०००	१,४०,०००	कर्ज व उचल	१,००,०००	८०,०००	६०,०००
धनको	१,६०,०००	९०,०००	४५,०००	रोख व बँक	२०,०००	२०,०००	२०,०००
एकूण	८,८०,०००	७,७०,०००	६,३५,०००	एकूण	८,८०,०००	७,७०,०००	६,३५,०००

वरील माहितीवरून कलदर्शक पत्रक बनवा.

४. अ) चूक म्हणजे काय? चुकांचे विविध प्रकार कोणते?

(०७)

ब) ऑडिट कार्यरत कागद (Audit Working Papers) मध्ये कशाचा अंतर्भाव होतो?

(०८)

किंवा

४. खालील गोष्टींचे प्रमाणन कसे कराल? (१५)
- अ) रोख विक्री.
ब) गुंतवणूकीवर कमवलेले व्याज.
क) जाहिरात.

५. अ) हिशेबतपासणीची उद्दिष्ट्ये काय? (०७)
ब) हिशेबतपासणीसाठीचे गुण कोणते? (०८)

किंवा

५. खालील गोष्टींचे सत्यापन कसे कराल? (१५)
- अ) तारण कर्ज.
ब) मालसाठा.
क) देय खाती.

६. अ) अनुपात म्हणजे काय? अनुपात विश्लेषण उद्दिष्ट्ये काय? (१०)
ब) रोख रकमेचे विविध गैर व्यवहार व अपहार कोणते? (१०)

किंवा

६. अ) संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : (१०)
१. तुलनात्मक वित्तीय पत्रक.
 २. पुंजी प्रमाण अनुपात.
 ३. गुंतवणूक क्रियेतील रोख.
- ब) संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : (१०)
१. हिशेबतपासणीचे कागदपत्रे.
 २. नैमित्तिक तपासणी.
 ३. अंतर्गत नियंत्रणाचे उद्दिष्ट्ये.
